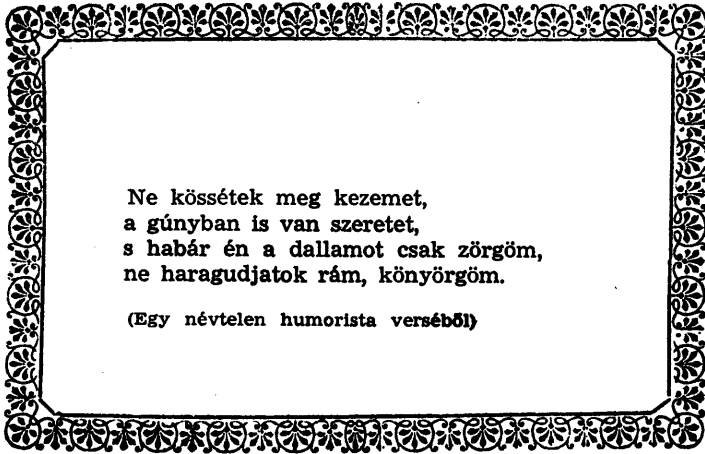

bogdánfi sándor

**pA
Ró
D i
ák**

Ne kössétek meg kezemet,
a gúnyban is van szeretet,
s habár én a dallamot csak zörgöm,
ne haragudjatok rám, könyörgöm.

(Egy névtelen humorista verséből)

Gál László

Hét burgonya

Hét burgonya az edényben,
Hét burgonyának regélem:
Egyszer én is krumpli voltam,
Egyszer bizony püré voltam
Valahol egy nagy lábosban,
Valahol a tányér mélyén,
Bizony nagyon krumpli voltam,
S benne voltam én a szószban;
Hét burgonya.

Hét burgonya az edényben
Hétszer serceg zsíros lében.
Én csak egyszer, egyszer sülttem,
Hétszeresen de felsülttem.
Hét burgonya, szép kemények,
Hét burgonya, ifjú rózsás,
Sárga krumplik, puhák, vének,
Ősz fejemen egy nagy rakás ...
Hét burgonya.

Debreczeni József

Almomban otthon jártam

Minden, minden úgy volt, mint régen:
A főzelék, a feltét és a rétes,
A hasfájás és muzsikáló óra,
Istenem, hogy szaladtunk a klóra.
Kistestvéremnek a fülét húzgáltam
Mert mindig újra becsinált az ágyba.
Apám katonaképe, újabb himnuszok,
Cserépből kaktuszok, az utcán lótuszok ...

Almomban otthon jártam; minden a régi volt ott,
Nadrágomon megtaláltam a régi foltot,
Nagyapám pipáit a vén pipatartón,
Anyám szitáit a vén szitatartón,
És megtaláltam a ménit, a bácsit.
Csak attól tartok, az öltöző most ásit.

Bencz Mihály

Hangos kicsodák csendes micsodája

Tököt és makkot vagy zöldet játszó
idegen Memnon-szobrokká válnak,
akik ivói voltak a pálinkának.

Hűm, ha feléjük flaskót kínálnak,
bennük feltolul a nagy bőfögés,
és nagy kortyokba fül a röhögés.

Mosolyuk bamba, léptük tétova,
borukban nincs se szín, se maligán,
s úgy tolják őket haza taligán.

A gyomruk jobban ég, mint máskor,
s ha a kapu előtt lerogynak,
szódabikarbónáért zokognak.

Rókázni ó, hiába akarnak,
mert belük kést rejt, élezett ollót,
s azt isszák ismét, ami mindig rossz volt.

Ne szidjon piát aki nem piált,
ne fűrészeljen, kinek nincsen fája,
ha nincs kicsodája s hozzá micsodája.

Egyszer majd ők is a tököt, makkot játszó
idegen Memnon-szobrokká válnak,
ha megkóstolják ízét a pálinkának.

Csépe Imre

Tántorgó költő

Megindult a trágyás istállók
Szagos rengetegén által,
Kisüsti pálinka kísérte:
Leszámolt még a vizivással.

Forgott is vele az utca,
A sár is húzta a gyepsoron túlra,
Hol vörösebb, erősebb borok
Vannak, s leszopja magát újra.

Bolhák, nyüzsögtek az inge alatt,
Széles gatyák lengtek vele,
Könyveivel a hóna alatt
Egy kiskocsmába vezett bele.

Zákány Antal

Ki vagyok én

Én vagyok az,
aki fél amattól és emettől...
Tudom, hogy miért félek!
Félek, mert valamit
vakarni vágytam.
Kívántam, viszkető kívánsággal,
remegő örömmel,
s mert rühesebb lett az,
mint remélni mertem volna —
tisza rühes lett —
én, im, kenőcs vagyok már most,
simogató kenéseim
üres mutatványok.
Félek, félek,
valami bőrt bekennék velem!
De, mivel receptre adtak,
kenőcs vagyok, az is maradok,
s a legnagyobb mutatványom
az — hogy kenek!

Pap József

Kiszivott bénaság

Kellett ez neked
Szétválasztottad
A rüheállítás combjait
Méhébe nyomtál
A méhen kívüli teherbe esésnek
Feltépted
A névtelen levelek borítékát
Kellett ez neked
Elbalkartál
Vasalódeszkád repedéseivel
Leszakítottad
Nadrágom gombjait
Kellett ez neked
Felkavartad
A zaccot a feketémbe
Most már nincs mese
A vesém veséjébe hatoltál
Kellett ez az olvasónak

Fehér Ferenc

Topolya

Születtem Topolyán
paraszti nyoszolyán
ott nevelt jó anyám
ott kapált jó apám
becézett jó babám
verseltem jó korán
ott volt sok jó komám
nőstültem is talán
cuclizott kis babám
vettem a jó Skodám
ihletett a libám
kolbászjó Topolyán

Dér Zoltán

Paprikás gőzzel

Paprikás gőzzel jöttem, marhapörkölt
sercegett lábam alatt, sajtóhibák
őrizték nyomomat, meg konok
rokonok. Most is ráz az irigység,

a szájamba belefűr a hosszas
őszi étvágy, a szél, Ady hatása.
Mosogatom fogam kalodonttal:
a rágás is olykor utánrágás.

Lesz-e ki titkomat megfejti,
hogy éhezem, s ettől nő a tokám?
Megmenteni hisz úgyse tud senki:
pörköltet eszek minden délután.

Acs Károly

A bibircsókos orrú

Ha náthás,
Szívesen kukucskálnék
A sánta glóbus
Zsebkendője mögé
Vagy a kehes
Lódítások csészéjébe.
Csak ne pusziljam
Azt a bibircsókot
Középen
Az ormányán.
De taknyozik.
És dörgölgözik.
És érzem:
Nekem is taknyos
Mindenütt
A versem.
Nem merek rímelni
Mert most benyúl
Az irattáskájába
És előveszi

Bibircsókos
Lila orrát.
A versembe teszi.
Meg kéne törölnöm
A versemet.
De akkor
Ki fogja közölni?
Lila bibircsók
A könyvben?
Van orrom nekem is.

Dési Abel

Fáj a tüdő

Fáj a tüdő
sajog a velő
átéljem-e
az isiász életét

minden tüdő
hörgők hörgése
bilibe fülő
dörgés

számítanilag
nulla vagyok
egy polcról
lehulló helyesírás

ágyak között
egy kis párna
minden szuszom
csak hortyogás

rozzant székek
unalmában
mire fogok
részékelni

Fáj a tüdő
s a fejelet
az aszpirin
lenyelése

fáj a versírás
de csillapít az
hogy a rövid sorokat
jól fizetik

Koncz István

Lükeség

Kissé pocakos, locsogó költő (lehet harapnivaló is),
a nép nevében,
a kép nevében
összes művei nevében
dadogó háztetőről visszaverődő
visszhanggal énekel:
„Lüke-ke-ke-ke.”

Komédia...
röhögve válaszol a feleselő
válasz, a tudatlanság határt szab magának:
„Betojok-jok-jok-jok!”

Méri a nadrágszárát, kettő van belőle,
szúr
a citrom, csigák repülnek a légben:
„Gyertek-rtek-rtek-rtek!”

Szájon vágja magát —
igazat adva az egybegyűlt
olvasóknak.

Gulyás József

Rongy a versről

a versnek
nincsenek rongyai

vers a kosárban
vers a fésűben
az áruházban
vers a szőr alatt
híg és szagtalan
a selyemgubóban
az orrom hegyén
habos cukros vers
az éjjeli edényben
amely nappal is az
vers az izületeimben
az emeleteken
ismert verseink
levizelt elmék
az íróasztalon
nincs több hely
versel a rongy
rongyol a vers
a népbútító
vers sárga lila

a versnek
nincsenek rongyai

Torok Csaba

**Végbelek
tanakodnak
a nyújtófán**

papír előttem igen
és ont pepita szavakat
de a szájam jár folyton nagyon
én ont pepita szavakat
miért rühelljsem
s szégyelljem
miért

röhögő ördög nyújtotta
úristen nyújtófáját
fényképes amatőr csórta
hamisított képkeretre
miért kérkedjek
füllentéseimmel
miért

fejem búbján jókora nagy daganat
a nyoma egy jól irányzott nyújtófának
az okos fán ülő nagy csontos feneknek
neszezését szorongó ujjammal csitítom
s szőrös ornyukam merengve elnézi
amint kerekded popsijuk továbbtúrva
az áradó pisit hiába végigtöröli.

Tolnai Ottó

Libamellcsont

Rágom a liba csontját,
ő meg rág engem
hahaha
a szoba közepén csónakázok
a tata becsinált a kádba
bebebe
egy virág se nyílt a szakállamban
pedig öntöztem
hehehe
ezt a lányt megprűtykölném
prűty prűty prűty
inkább majd a patkányt, a pocskot, az egeret
veszek Magyar Szót és kenyeret
hahaha
haha
ha
a

DANFI SANDOR PARÓDIAI BOGDANFI SÁNDOR PARÓDIAI BOGDANFI SÁNDOR PARÓDI/

Domonkos István

Német az a német város

a szakállamat igaz te vetted
meg a szemöldökömet
közben állapotos lettél
mert megfeledeztem magamról
és arról hogy nemcsak szakállam van
hanem még vajamim

de ha szeretsz ha igazán szeretsz
gyere végy nekem autót
kerékpárt és korcsolyát
vegyél egy nyuszt és mackót
meg egy nagy hajszababát
gyere vegyél vitorlást
magnót és egy krokodilt
diktafont telefont horgot
trombitát harmonikát és mozdonyt
én mindent mindent kívánok
fizess legalább egy pohár sört
de ha nem veszel semmit
megbosszulom magam és maradok
mert egy vasam sincs
és nem tudok németül
ebben a német városban
tudom te vagy az oka
hogy ez a német város német

Fehér Kálmán

Egy híján huszadik panasz

Vajdasági testamentum:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, hogy a fene egye meg
hát megint üres minden pohár hej
pedig de ihatnék

1.

XIX. Sokat elbír még
Ez a háj, testrész,
Akárhogy zabálnánk is
Másként a rizses hurkát.

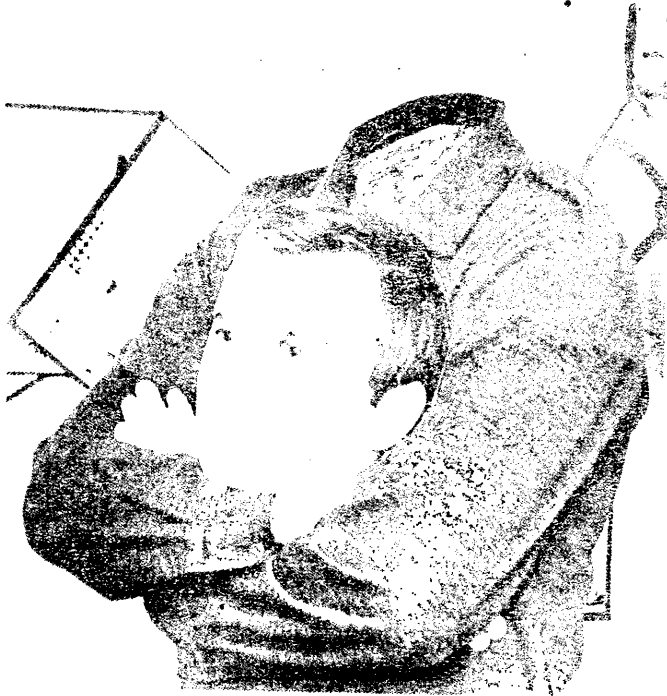
MCDVI. Sokat elbír, még azt is,
Aki nadrágjába csak úgy
Lábszagosan belecsúszott,
S máris pucolna messze.

II. Sokat elbír, azt is,
Aki csak versel a dotációk
Rengetege között,
S végül nadrág nélkül marad.

2.

XVII. Mint a mészárszékben,
Kibúzlenek a lyukas
Kolbász beléből
A fokhagyma gondolatai.

XI. Erre aggatja alsóneműjét,
S az értelem ellen törve
Fenekébe dugót tesz,
Így keresi a rímet.

Raffai Ferenc

Cipő-dobozok között

Ki látta euláliát
piszkos-e még a füle
kopasz-e még a feje
hogyan vagy alvilági nőci

a trágya valahogy liliommá vált
jó lenne egy kis büdös
francos rézkarika és gulyásleves
(brunhilda mama noksirt komponált
s egy századdal később
divatba jött a miniszoknya)

milica karmait szopta laci
és zorica miatt futottam zátonyra

ki látta euláliát
piszkos-e még a füle
kopasz-e még a feje
hogyan vagy alvilági nőci

Ladik Katalin

Éjféle ronda

ez lenne hát
az etyele-petyele
tiknyik-taknyik
a bím-búm pörgettyűje
gebedlik bánatom
nokkedlis vízhólyag
sündörödik
sü sü sü
dagadt féle cső
lepedőn hülyít
csiklandoz a vég
recés bokáim
közé bölints
puccol a gőg
egy cuiki légy
ham bekapom

BOGDÁNYI SANDOR PARÓDIAI BOGDÁNYI SANDOR PARÓDIAI BOGDÁNYI SANDOR PARÓDIAI BOGDÁNYI SANDOR PARÓDIAI

Podolszki József

Nem inni jöttem

nem inni jöttem én csak nemzeni
itt-ott némicskét
vagy öt percig
ha bírja a pumpám
de mosóporral mégis megsikáltok
hogy hamis téglát ejtsek fejemre
s puhára aszalt langy combokban
öntsem ki erőm

kék

aztán piros

kék-piros vörösre

festik fenekem

s közben nicsak
már mincs pad semerre
hol egy leánycombot úgy simíthatnék
mint költők teszik néha jószerivel
ha nincs már témájuk s nincsen harci kedv
nemi szervükben

Szilma Károly

A csend vízilói

Kilépett a szobából, a homályból, a sötétből, az árnyékból, a folyosón megállt, hogy megálljon, és körülnézett, hogy körülnézzen. Többször hangosan topogott, krakogott, táviratozott, de nem válaszolt senki, még ajánlott levélben sem. A környező szobákban némaság, csend, néma csend, néma nista.

Vajon hol lehet a múmiaarcú szerkesztő, ki nem közli írásaimat?

A fedett nagykapu (helyesebben: kapualj) egyik falán nem talált semmit, a másik falán felfedezett egy csengőgombot, amely gomb volt, egyszersmind csengő. Ugyan melyik madrágról szakadt le a gomb? Ugyan hova szól a csengő. Megnyomta. Újra megnyomta.

Hallotta, hogy valahol messze a könyvkiadóban szól a csengő.

Újra megnyomta.

Újra szólt a csengő.

De semmi sem mozdult. Semmi. Csend. Igen, ez a Csend utcája.

Viszolyogva távozott, de a hátában még mindig érezte a csendet és a reumát.

Igézte alól csak akkor szabadult, amikor eljutott haza, s elhatározta, hogy újra meg fogja nyomni, illetve újra és újra meg fogja írni ezt a csendet, s majd éktelen lármát csap, hogy közöljék.

Sulhóf József

A képtelenen innen

Szobámban virágozott a tűzifa és a kéziratgyártás, és messzire terjengett az unalom illata, s ebbe az illatba hullott bele a szűnyogirtó szer, melyet amerikaiul diditinek neveznek, jól tudom, hisz hat nyelven beszélek, különben már csecsemőkoromban ismertem a didit, s később is.

A szűnyogirtó szer kiirtott minden szűnyogot. Csak egy maradt élve, s ez az egy azért csípett, illetve karcolt meg, hogy írassak róla egy karcolatot.

Előbb csak a fülem körül keringett, s feszülten vártam, hátha sug valami izgalmas novellatémát, de nem sugott, csak zümmögött.

Kapkodtam, csapkodtam, hadonásztam, mintha a legújabb regényemről szóló kritika röpöködné körülöttem.

Közben a kritika orvul a nyakszintemre szállott, és olyan jóízűt szívott a véremből, hogy hangosan felszisszentem.

ANFI SÁNDOR PARÓDIAI BOGDÁNFI SÁNDOR PARÓDIAI BOGDÁNFI SÁNDOR PARÓDIAI

A folyosóról megkérdezték:

— Hát neked mi a bajod?

— Egy szúnyog — mondtam, és hatalmasan pofon vágtam magam.
Bár lehet, hogy nem is én voltam.

Herceg János

Jég és zöld

Gerard három szaltóval és egy száz kolbással köszöntötte a cirkuszt, amely közben megváltozott.

Az egykori igazgató a pénztárnál ült most, az egykori gondolat-olvasó a lócitromot sópörte a manézsbán, a Fejnélküli Ember vakarta a fejét, frau Mici valami mást, Ria szintén mást.

— Ez lett belőlem — kesergett a lócitrom, de Gerard inkább a demokráciát szerette, s elkiáltotta magát:

— Eljen a demokrácia!

Ria tudta, hogy ez a kiáltás őrá vonatkozik és még valamire.

— Eine monument — rebegte Gerard, aztán elővette rettentő nagy hangszerét, a trom-trom-trom trombitát, s belefújva minden panaszát, érezte, hogy ő még tud szeretni, ha kell, és tud regényt írni, ha kell.

Közben könnyezett is Gerard, igazi könnyek, igazi jelzők és igazi vonatkozó névmások ültek a szemében, aztán felálltak.

Ezt már Ria se bírta ki.

— Sapperlott — mondta szerelmesen.

Gerard megfogta Riát ott, ahol nem fészkel az agy, s bevonult vele a cirkuszi kocsiba fontos beszélgetésre.

— Eljen a demokrácia! — rikkantotta el magát végül Gerard, a bohóc. De hogy miért éppen a demokráciát élte, maga sem tudta. En se tudom.

Bürcsök Erzsébet

Emberek az arasz mellől

Hogy kerül a csizma a novellába?

Különös egy helyzet. Egy jóképű nagynéni, két jóképű fiatal lány egyetlen jóképű férfival, akin jóképű csizma feszül. A csizma önkéntelenül is felborzolta a cipőpaszta és a nők érzékeit.

A csizmahúzás lett az est fénypontja.

Az, hogy a férfi egyedül lefeküdt a másik szobában, ez volt az est árnypontja.

A három nő ottmaradt a csizmával.

Ó, minő jókedvre és egyébre ingerel egy ilyen csizma! Szinte cirógatta őket, ők meg beszéltek hozzá, a csizmához. Juj, milyen kemény lehet a sarka!

Mint egy ingerlő valami állt, állt: a szoba közepén állt a magányos csizma.

A nők kedvet kaptak lefeküdni. Le is feküdtek.

Igy került a csizma a novellába.

Komáromi József Sándor

Irodalmi szerencsétlenség

Az én apám az gyepmester volt.

Volt azonban egy mellékfoglalkozása is: novellákat írt.

Szüleim sohasem veszekedtek, szerették egymást, s ezért elváltak.

Anyámmal elköltöztem, de vissza-visszajártam apámhoz, aki gyepmesteri tisztsége mellett továbbra is novellákat írt, erről még a válás sem tudta leszoktatni.

Érettségi után úgy döntöttem, hogy nem tudom eldönteni, milyen pályát válasszak. Anyám azt szerette volna, hogy ember legyek; apám azt ajánlotta, inkább legyek orvos.

Anyám nem ellenezte az orvosi pályát, de attól tartott, hogy undorodom majd a boncolástól és a nagy keresettől.

— Efelől könnyen megbizonyosodhatunk — mondta apám, mert nem jutott eszébe rövidebb kifejezés.

Apám úgy tett próbára, hogy irodalmi szerencsétlenséget idézett elő. Amikor egy nap beléptem a lakásába, beletűköztem egy novellájába. Megütöttem az orromat, de azért kezdtem olvasni a novellát. Néhány sor olvasása után olyan rosszullét fogott el, hogy hányni kezdtem.

Apám megijedt, s így szólt:

— Jól van, Karcsi, ne legyél orvos!

Így lett belőlem ember.

Lévay Endre

Boszniai riport

A nap korongja még elő se bújta a boszniai hegyek ormai felett, de már indul a bányába Zatyir Zatyirovics, a hős bányász. Egyik kéréses tenyerében aznapi uzsonnáját szorongatja, másik kéréses tenyerében ótágú vörös csillag ragyog. A homlokán szintén. De már lent is van a tárnában Zatyir Zatyirovics, a hős bányász, egyik normáját már túlteljesítette, és most öntudatosan túlteljesíti a másik normáját is, aztán a harmadikat, negyediket — szépen sorjában. Késő este megtörli verejtékes homlokát Zatyir Zatyirovics, a hős bányász, s indul haza.

Már régen lebukott a nap a boszniai hegyek ormai mögött, amikor álomra hajtja hős fejét Zatyir Zatyirovics, a hős bányász. Erősen horkolva eltökéli, hogy másnap szintén túlteljesíti normáját. Mert ő általában is a szocializmust szolgálja. Alászolgálja: *Lévay Endre*.

Bogdánfi Sándor

Foszleányok

Az aforizma akkor jó, ha szellemes, vagy ha én írtam.

●
A vajdasági piacokon minden vasárnap kapható olcsó zöldség és olcsó foszleány.

●
Némely ember azt hiszi, hogy tud aforizmát írni — én is azt hiszem.

●
Egy gondolat bánt engemet, ágyban aforizmák közt halni meg.

●
Egy kíváncsi nő személyesen meggyőződött, hogy nem vagyok se fiú, se lány, csak foszleány.

Kvazimodó Braun István

Mi kell egy humoreszkhez?

— Képzeld — mondotta Rados, a szabóm —, tegnapelőtt táviratot kaptam, hogy meghalt a gazdag amerikai nagybácsim, és egymillió dollárt hagyott rám. Ma reggel kiderült, hogy vicc volt az egész. Az unokaöcsém, aki a postán dolgozik, megtréfált. Hát nem jó?

— Hát igen.

— Irja meg. Ennyi igazán elég egy humoreszkhez.

Siettem haza, és megírtam a humoreszket.

Picege a szerkesztő visszaadta a kéziratot, mondván, hogy ennyi azért sok egy humoreszkhez: távirat, nagybácsi, halál, egymillió dollár, unokaöcs, posta... Ez sok.

Siettem haza, és írtam egy újabb humoreszket. Benne hagytam a táviratot, a halált és az unokaöcsémet.

Picege elolvasta, és csak ennyit mondott:

— Sok.

Siettem haza, írtam egy újabb humoreszket. Benne hagytam a táviratot és az unokaöcsémet.

— Sok — mondta Picege.

— Sok? — álmélkodtam hitetlenül. — De hát mi kell egy humoreszkhez?

— Humor — mondta Picege.

— Nahát — mondtam —, ez nem is jutott eszembe.

Kolozsi Tibor

Árnyékszék a Tiszán

Egy tetűre emlékezett, egy közönséges haszontalan tetűre, amilyen nyáron ezerszámra ugrál a mosdatlan emberek és állatok szőrzetében és a regényírók fantáziájában.

Ez a tetű azonban, amelyikre emlékezett, mégsem volt egészen mindennapi tetű, mert ezt nem az augusztusi nap bizsergette életre, hanem az októberi könyvhónap.

Közben egy élet pergett le a háttérben: gyermekkor, férfikor, szerelem, család, házasság, baleset, halál, virrasztás, temetés. És megjelent a kulcs. A kulcs, amely a múltt és az árnyékszék ajtaját nyitja. És megjelentek a pókok, melyek a meghittség érzetét keltik az árnyékszékben. És végül újra emlékezett a tetűre, egy közönséges, haszontalan tetűre, melyet éppen olyan nehezen lehet megfogni, mint a regény fonálát.

Urbán János

A tárcaírás színhelyén

Dudaszó jelzi a munka kezdetét a szomszédos pékműhelyben.

Az ébresztőóra jelzi a tárcaírás kezdetét nálam otthon.

A pékmunkások dagasztják a tésztát, s ebből lesz a kenyér.

Én dagasztom a szavakat, a mondatokat, s ebből lesz a tárca.

Arról írok tárcát, hogy a pékműhelyben hirtelen piros fény lobbant, s valaki elkiáltotta magát:

— Tűz!

A tárca megjelent az újságban, s egy olvasó felkiáltott:

— Víz!

Laták István

Balga keservei

Balga hivatalnok volt.

Az élet akkoriban igen nehéz volt. A piacon minden drága volt. Ebédre mindig babfőzelék volt. Balga elkeseredett volt. Zsebében pártkönyvecske volt. Egyszer csak észrevette, hogy körülötte forradalom volt, de az ő cipőjén továbbra is folt volt.

Ez egy novella volt.

BOGDANFI SANDOR PARÓDIAI BOGDANFI SANDOR PARÓDIAI BOGDANFI SANDOR PAR

Saffer Pál

Langyos gyertyafény

A sziget, szokás szerint, bent volt a vízben, s olyan kicsi volt, hogy téli viharok idején a postahajó csak annyiszor kötött itt ki, mintha a sziget nagy lett volna. Ha a templom tornya nem lett volna torony, azt a hűsz halászházat a tenger felől senki sem vette volna észre, de én észrevettem.

Nagy, vakolatlan emeletes kőházak voltak, sok szobával, mert valamikor nagyok voltak a családok, jól tudom, mert akkor még nem éltem.

Az egyik földszintes ház tizenegyedik emeletén élt egy fekete ruhás asszony, a feleségem. Esténként a konyhában kávéfőzött vendégeinek, és beszélgettek. Egyszer elmondta, hogy lett belőlem író:

— Erősen tavaszodott már. Tudom, mert az uram akkor még rendes ember volt: kint kapálgatott a kertben, és a mandulafák már virágoztak a fürdőszobában. Még most is hallom a hangját, ahogy rossz vicceket mesélt. Tréfás ember volt szörnyen.

— Amikor bealkonyodott, a vendégek hazamentek, az uram bejött, a radiátorra ült, és azt mondta, hogy fázik. Csodálkoztam, mert én is fáztam. Adtam neki vacsorára fagyaltot, és épp készültünk lefeküdni, amikor rájött a roham. Papírt és tollat vett elő. Hiába adtam neki aszpirint, hiába raktam borogatást a fejére, ő csak írt. Láttam, hogy most már író lesz belőle, de nem tudtam, mit csináljak.

— Mégis — szólalt meg riadt hangon az egyik barátnője —, mit csináltál akkor?

A feleségem vállat vont:

— Kinyitottam az ablakot, és kiabálni kezdtem, hogy: Segítség!

Németh István

Mese a kicsi Sandriról

Sandri kicsi volt; anyukája kicsi volt, apukája kicsi volt: én szintén kicsi voltam.

Múltak az évek a mi falunkban: Sandri kicsi maradt, anyukája kicsi maradt, apukája kicsi maradt.

Én se lettem nagy.

Kopeczky László

Az ember is macska

Alli előttem az emberecske, aki nem kecskécske, hanem íróska.

— Nem érek rád — nyarvogom, és szőreimet nyaldosom.

Mikor látta, hogy valóban nem érek rá, hanem a szomszédos háztetőn nyújtózkodó kandúrra összpontosítom figyelmem, tíz ujjával végigsimította hátamat, egészen a farkam végéig.

— Elhiszem, hogy szeretsz — doromboltam kelletlenül. — De most hagyj mosdani. Szerelmi légyottra készülök, te lúke!

Nem értem ezt az emberkét. Ha már író, miért nem ír! Miért engem nyaggat folyton: cica, micsa, és egyebek. Elégem van az ő simogatásából, az ő cé moll-jából. Nekem dé-dúr kell, jobban mondvá kan-dur.

— Cicus — hallom újra a molesztálását.

Hát egy szegény macskának valóban nem lehet nemi életet élnie?

Kisurrantam az ajtóréseen, de a gazdám utánam vágta humoreszkejeinek legújabb gyűjteményét.

Pontosan eltalálta a fejemet, az én szép cicafejemet.

Szerencsére oly könnyű a humora, hogy meg sem éreztem.

Burány Nándor

A magunk próbafúrása

Az életet kutatom, meg az istállókat.

Nézem a teheneket, a tehenek pedig néznek engem.

A borjú úgy néz rám, mint borjú az új íróra.

— Mennyi tejet ad kegyed? — kérdem az egyik szőke tehenet.

A titlkárnője, aki szintén marha, közbevág:

— Ha géppel fejk, három litert, ha kézzel fejk, öt litert ad naponta. Rémes.

Azonnal össze kellene hívni a pártértekezletet.

A birtok igazgatója felvilágosít, hogy minden hiába: a tehenek nem hajlandók végrehajtani a párthatározatokat.

A fejtógépek ragyognak a tisztaságtól és az öntudattól. Nemsokára lecserélik őket, és kávédarálóvá alakítják át. A fejlődést nem lehet megállítani.

Kinn a fejők kinevetnek. Nincs igazuk, hisz én azt se bánom, ha engem kézzel fejnek. Fő a produktivitás, magyarázom.

— Az én tehenem kilenc litert ad — pöki oda a gulyás, és hozzáteszi: — Mert hogy én szárral etetem. A silótakarmánnyal etetett tehen csak három litert ad. Mit szól hozzá?

Mit szóljak? Elhatároztam, hogy ezentúl én is szárral etetem a riportjaimat.

Varga Zoltán

A lekvárkeverő

Bevallom, kissé megszeppentem, amikor a személyzeti osztály főnöke magához rendelt. Rögtön tudtam, hogy a kör bezárult körülöttem, előttem és mögöttem, de egyebütt is.

Gyomorsavízű szájjal és mézcukorízű léptekkel érkeztem a Személyzeti Osztály Székházába, vagyis a SZOSZ-ba, s máris éreztem, hogy benne vagyok a szószban.

A szobának, amelybe beléptem, az volt a legszembetűnőbb tulajdonsága, hogy szoba volt.

A Főnök íróasztala mögött ült. Olasz szabású kabátján csak egyetlen érdemrend: a Személyi Jövedelem Csúcscsillaga ragyogott a vele járó első osztályú menetrenddel és napidíjakkal.

— Üljön le — mondta szigorú hangon.

— Kérem alázatosan — válaszoltam dacosan, és néma ellenállással lerogytam a székbe.

A Főnök belémfúrta tekintetét.

— Bizalmas értesüléseim szerint önnek van egy viszketin nevű találmánya, amely lekvárba keverve olyképpen hat, hogy vakarózásra készíti az embert.

— Igaz — vallottam be megtörten, s felmerült bennem a gyanú, hogy a SZOSZ-nak lekvárra van szüksége.

A Főnök megszólalt:

— Azonnali hatállyal áthelyezem az étkezde konyhájába, főszakácsi tisztségre. Titkos küldetésben.

Elborzadtam, de a Főnök kérlelhetetlenül szegezte rám tekintetét.

— Pszt — mondta, és az ujját a szájára tette.

— Pszt — ismételtem, és a szájamat az ujjamra tettem.

— A munkástanács holnap délután dönt a vezérigazgató részére vásárlandó Mercedes gépkocsi ügyében — mondta fojtott hangon, majd így folytatta: — Ön lekváros derelyét főz holnap ebédre, jó sok viszketinnel. A tagok vakarózni fognak, s elmegy a kedviük a vitától. Megértette?

— Meg.

Szavai súlyos kövekként hullottak rám. Mintha valami láthatatlan rém kemény, jéghideg acélkarjai feszítették volna szét az állkapcsomat, és tömték volna belém a lekvárt, és a lekvár folyt, folyt majdnem tizenöt szerzői íven át.

BOGDÁNYI SÁNDOR PARÓDIÁI BOGDÁNYI SÁNDOR PARÓDIÁI BOGDÁNYI SÁNDOR PARÓDIÁI BOGDÁNYI SÁNDOR PARÓDIÁI

Deák Ferenc

A kis Balphosz története

Fekszem a folyóponton. Félrefordítom a fejem. Balra fordítom a fejem. Jobbra fordítom a fejem. Jé, mondom, nekem van fejem.

Lassan, nagyon lassan megtudtam, hogy apám az apám, anyám az anyám, és hogy én vagyok én.

Ez a felismerés megdöbbenített. Apámtól azonban kaptam egy pontot, s ettől megnyugodtam.

Az Arany iccébe jártunk anyámmal iccézni. Apám a városba járt, szintén iccézni.

Akkor már tudtam, hogy mindenki a saját életét éli. Most is tudom.

A patak völgyben építettem magamnak sáskunyhót, és kitaláltam hozzá egy fehér ruhás kislányt, aki szintén együgyű volt.

Anyám a kútba ugrott, noha nem is volt trambulínunk. Eltemettük, de én nem sírtam, mert modern hangvételű novellában nem illik sírni.

Apám megparancsolta, hordjak fel vizet a patakából a házunkhoz, és öntsem a lyukas kádba.

Hordtam, hordtam a vizet, de a kád nem telt meg soha. A víz kifolyt, elfolyt, lefolyt.

Én azonban megerősödtem a vízhordástól. Karom olyan izmos lett, hogy akár reggeltől estig is tudok elbeszélést írni, ha van hozzá lyukas kád és ha van hozzá elég víz.

Gion Nándor

Kétbélűek a pácban

Pici regény

I.

Hét tagja volt az Amatőr Falramászók Egyesületének, amely azért alakult meg, hogy haszontalan dolgokról vitatkozzon, s hogy valaki erről haszontalan picit regényt írhasson.

Az egyesület klubhelyisége öt lépcsőfok volt.

Az első lépcsőfokon ült Rozmájer, az elnök.

A második lépcsőfokon Baras és Bresztovszky.

A harmadik lépcsőfokon Angeli és Salamon.

A negyedik lépcsőfokon Fábián és a Szegény Kis Rahmánovics.

Az én picit regényem a legalsó fokon volt.

Az első ülésen a haszontalan völgyekről vitatkoztak.

II.

A második ülésen a haszontalan csúszómászókról vitatkoztak beható együgyűséggel, de igen modern hangnemben, közben kipucoltatták a cipőjüket egymással, mert ez volt az egyesület fő célja.

— Az órnagy nem hülye — mondta Angeli.

— A Zöldinges Idióta viszont idióta — mondta Angeli.

— Láttam a Zongorázó Nőt — mondta Baras. — Éppen zongorázott egy hegedűn.

— Nem baj, ez is jó betét egy pici regényhez — mondta egy kétbélű.

III.

A harmadik ülésen a nőkről beszéltek, mert a nők is haszontalanok, bár lehet őket pofozni és olykor használni a javítóintézet legfelső emeletén a matracokon. A matrac hasznos ilyenkor, de erről nem beszéltek.

Bresztovszky feleségül vette a szép szőke Khloét. Khloénak tejfehér volt az arca és az a testrésze is, amellyel a khloéra ült.

Közben Fábián elszegődött szemétnek, vagyis újságírónak, illetve pici regénynek.

Baras lakásán megjelent az Éjfékete Szem, levelezőközt, s elkezdtek éjféketén pajzánkodni.

IV.

A negyedik ülésen Hornyák tanár úr felakasztotta magát, mert pofozták, és mert ő volt az egyetlen regényhős, akiben volt némi önkritika.

Hornyák tanár úr arcára zöld legyek és sovíniszták szálltak. A zöld legyeket kiirtotta a Szegény Kis Rahmánovics, a sovíniszták megmaradtak.

A temetésen egy ronda légy tartott ronda beszédet.

Elhatározták, hogy a zöld legyeket felveszik az egyesületbe.

— Angeli, pucold ki a cipőmet.

— Nem — mondta Angeli —, az ülést berekesztem.

V.

Az utolsó ülésen a vezetéknevek haszontalanságáról tárgyalt az egyesület. Baras rosszul lett.

Ki-ki felolvasta a maga életrajzát.

— Angeliből nagykutya lesz — mondták a kis kutyák.

VI.

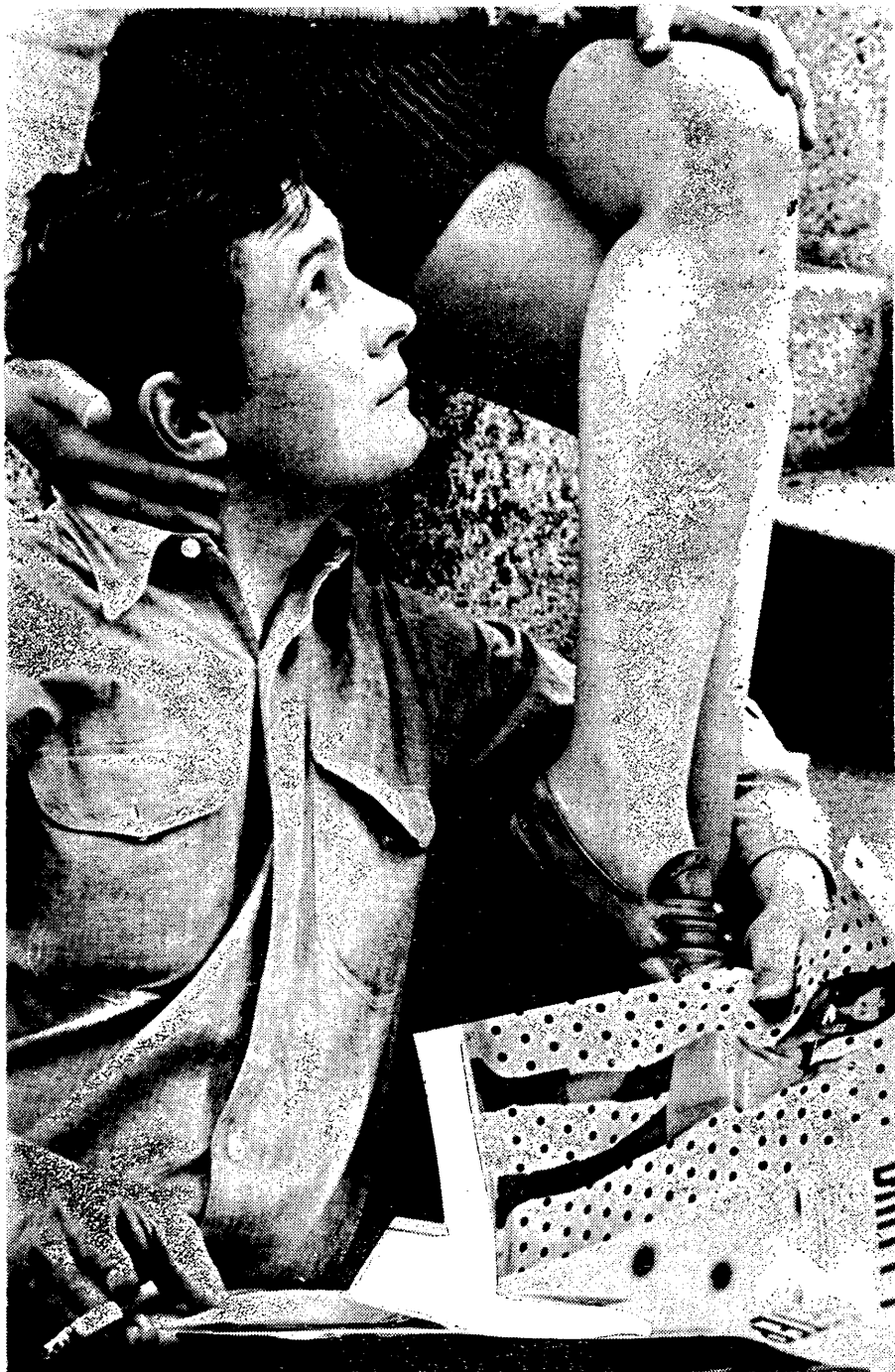
Másnap 37 óra 129 perckor a Szegény Kis Rahmánovics vízbe fulladt. Ugy temették el, mint egy kutyát.

— Kevesen maradtunk — mondta Bresztovszky.

— Én is azt hiszem, hogy kevesen maradtunk — erősítette Fábián.

— Szerintem még mindig sokan vagytok — szólt közbe egy olvasó.

NFI SANDOR PARÓDIAI BOGDANFI SANDOR PARÓDIAI BOGDANFI SANDOR PARÓDIAI

Végel László

Egy mikro emlékiratai

Hétfő

Olga azt mondta: „Írtó perverzsek vagytok.”
„Csak ha írunk” — mondtam én.

Kedd

Csicsi levette a szoknyáját. Most láttam csak, hogy retkes a nyaka.
Mondtam, szeretem a retket.

Szerda

Hum azt mondta, hogy bum. Hem azt mondta, hogy bem. Puf azt
mondta, hogy püff. Putty azt mondta, hogy pitty.

Bea jó nő.

Pista is jó nő, de őt Mungosznak hívják, ha harap.

Csütörtök

Mondtam Szuttyinak, hogy írtó beszari alak. Ő erre azt mondta,
hogy én vagyok írtó beszari alak, mire összeölelkezünk, és belerúg-
tunk egymásba, mert Beának szép az arca, a combja és a fara.

Mondtam, hogy mi mindannyian félkész áru vagyunk egy kicsit
nagyon.

Putty felírta a szobánk falára: RITIRATA.

Azt mondta, ez a hitvallása.

Péntek

Tanja azt mondta, fogjam meg a kezét, Adrianna azt mondta, neki
is fogjam meg. Megfogtam. Ők is megfogták.

Elhatároztuk, lopunk egy Mercedes kocsit, de a Mercedes ellopott
bennünket. Ittunk. Közben fényképeztem a nemi életet, de csak úgy
mellékesen, pénzért.

Szombat

Adriannát kerülgeti egy vén szivar. Undorító. „Lefeküdnél a vén
szivarral?” — kérdeztem. „Miért ne?” — mondta, s hozzátette: „Sze-
retek szivarozni.”

Vasárnap

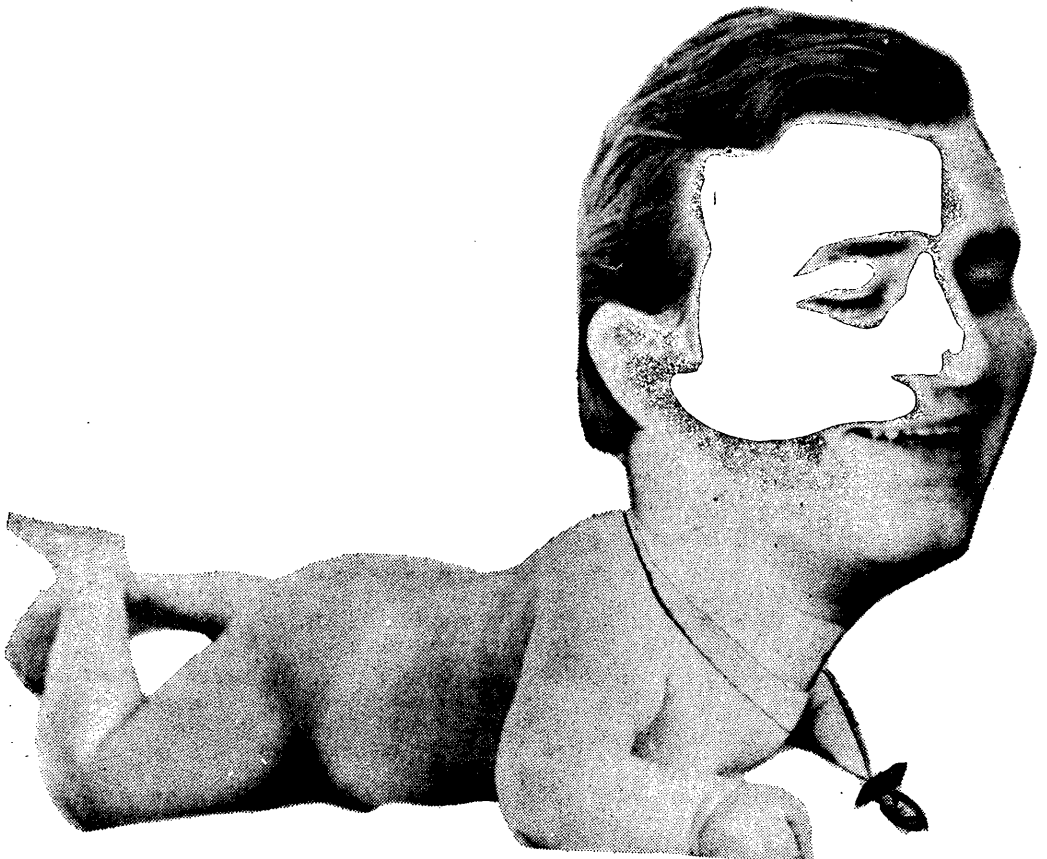
Hem és Merkurosz szörnyethaltak, erre elmentünk a korszóra.

Csicsivel elutaztunk. „Boldogok leszünk” — mondta. „Iszunk, eszünk”
— mondta. „Ennyi elég is” — mondtam, és rágyújtottam egy vén
szivarra, akit Weöres Saándornak hívnak és cseng a füle.

Brasnyó István

A Skorpió jegyében

Még éjjél előtt délben kezdtek válogatni az ócska nyakkendőök között: egy nem túl hosszú, nem túl rövid, nem túl széles, nem túl keskeny, nem túl világos, nem túl sötét, nem túl nyakkendő kellett volna, amelynek az egyik vége az egyik végén végződik, a másik vége a másik végén, de ne legyen eleje, csak közepe.

Mire találtak nyakkendőt — jó állapotban levő rongyból valót —, már sietni kellett.

— Negyvenhét óra van — mondta a fiatalabb.

— Összel és másfél citrom — mondta a még fiatalabb.

Az órára néztek, melyet a fiatalabb vett idősebb korában, amikor még alig valamivel volt fiatalabb az idősebbik fiatalnál.

A lovak belebámultak a sötétedésbe és az értelmező szótárba.

Egymás mellett haladtak, abban a tudatban, hogy egymás mellett haladnak, mint két fekete erős csizmanadrág.

A fiatal tudta, hogy a fiatalabb fél, a fiatalabb tudta, hogy a még fiatalabb nem fél annyira, mint a fiatal.

A legfiatalabbnak eszébe jutott, hogyan oszlatná el a fiatalabbik félelmét, amaz pedig emezen töprengett. Emez mondani akart valamit amannak. De aztán megfélekedtek róla, mint ahogy sok mindenről megfélekedzik az ember, amikor ír.

Gobby Fehér Gyula

Kifli

— Nem igaz, hogy kifli lesz belőletek! — kiáltottam.

Senki sem reagált kiáltozásomra.

Megcsuklott a hangom és a térdem. Szerettem volna kitárni előttük a szívemet, de ők közönyösen vonultak tovább.

Senki sem reagált üvöltésemre.

— Vetközzön le! — szólt rám egy füstízű pezségűgynök.

— Nem akarom, hogy kifli legyen belőlem és belém harapjanak! — harsogtam.

Senki sem reagált harsogásomra.

Megtelenül vonultunk szépen sorban, és egy kis ajtón bújtunk be egyenként.

Mindenem látszik: a szőreim, a mellbimbóim, az ülepem.

Senki sem reagált az ülepemre.

„Minek őrizziük olyan sült malacok emlékét, melyeket egyszerűen fölfaltunk?”

Senki sem reagált a regényemre.

INFI SANDOR PARÓDIAI BOGDÁNFİ SANDOR PARÓDIAI BOGDÁNFİ SANDOR PARÓDIAI

Majtényi Mihály

Szivar és hamutartó

Szivaromat szíva — higgyék el, ma már oly nehéz valódi jó szivart kapni potyán —, visszaemlékezem a vajdasági irodalom régi, régi nagyjaira. Például tegnapelőttre, amikor a *Kalangya* 1933. évfolyamában rátaláltam egy versre, még a címére is emlékszem: „Intő sorok egy versvegyészhez”, még a vers írójának nevére is emlékszem: Fekete Lajos. Jól emlékszem, hisz itt áll a neve a *Kalangyában*. És emlékszem, íme, a versre is. Így kezdődik:

Költői magányod műhelytitka
Csak úgy rejt mindent, mint a
 kallitika
drótfalakokkal s üvegablakokkal.
Kár oly nagyra lenni a titokkal,
mert a dróton át mindenki láthat,
s hidd el barátom — dróton s
 üvegen
rövidlátó tekintet is áthat.
E költő-magány s műhelytitokban
verseket forralsz kis lombikokban;
s míg csönded őrzik hí komon-
dorok
nagy hókusz-pókusz közt
 elkészülnek
a versképletek és a verssorok.
De ha mégis megkörnyezi házad
kérő szóval egy koldus vagy barát,
a műhely titkos, gógös, fagyos lesz,
mint havas csúcsával az Ararát.

NFI SÁNDOR PARÓDIAI BOGDÁNF I SÁNDOR PARÓDIAI BOGDÁNF I SÁNDOR PARÓDIAI

De te álmodsz emberszeretetről,
verseid főeleme a jóság:
vegyítesz egy kicsit abból, ebből,
míg úgy véled, versed már valóság.
Pedig éhgyötrelmet teli hassal
és nyomort álmodni úri göncben,
vers-szóért futni a patikába
(vagy rímet böngészni „bába”,
„lába”),
már nem egészen költői dolog.

Emlékeim között kutatva felidéztem magamban a vers folytatását.
Ezt is kiírtam pontosan:

De ment tudjuk, hogy nálad a
hangsúly
legfőképpen a bőségen forog,
az alkotás szárnyain csak szállj föl,
s szaporodjanak a rímek, a sorok:
kot-kot-kot-kot-kot — (kodács,
minden napra egy tojás;
költő szállj föl: hess, hess, hess,
minden napra három vers.
Egy verset a jóságért...
kettőt a hiúságért:
az előbbt álmodjad,
más kettőben magadat
nevezd el prófétának.
S ha majd ál-prófétának
hamis sorok és rímek
lesznek méltó társaid:
ál-barátok, álhívek.
Műhelytitkod nem titok,
én majd mégis sunyítok,
hunyorítom szememet,
s amíg te kevered-
kavarod a mérgeket,
kiálllok a kapuba,
s hangosan kiabálok:
itt a nagy vers-vegyészet,
fújjátok csak zenészek,
Hepide és Hepuda,
no, most szóljon a dudu!...

Ha jól emlékszem, a vers így folytatódott (legalábbis a *Kalangya* szerint):

De először kikötöm,
hogy arról nem tehetek,
ha a zuzmarás idő
dérrel veri fejedet
s számon kéri hirtelen,
hol az a vers-vegyészet?!
— S szétrúgja az egészet...
Vigyázz, barátom, a sokféle méreg
egyszer ráfolyik szívedre,
szemedre,
s úgy borulsz fel a Titkok
műhelyében
zöldre marottan, mint a halál
vedre.

Igen, így fejeződött be a vers. Egy régi, régi vajdasági vers. Szerencse, hogy én még vissza tudok rá emlékezni, ha kissé megerőltetem magam, előveszem a régi folyóiratokat, és elszívok egy-két jó szivart. De hol van manapság jó szivar?

Szeli István

A Híd-díjas asztalosról

Egy évtizede már, hogy itt gyalul közöttünk Zsolnai Ottó, az ifjú műasztalos, s ezen nem pusztá gyalulást kell értenünk, hanem azt, hogy Zsolnai rozoga székeinknek és csikorgó szekrényeinknek az elmúlt évtizedben hovatovább egyik átalakítójává vált, anélkül, hogy ő maga csikorgott volna.

Az asztalosmunka új tákolmányának módszerét sürgette Zsolnai, s egy enyvelenes magatartást, sőt enyvgyűlöletet hirdetett, ami természetesen nem csekély ellenállást és köhögést váltott ki bútorasztalosokból és bútorkereskedőkből, sőt a bútorokból is. Pedig csak az történt, hogy egy fiatal műasztalos hovatovább új műajtot nyitott a műszekrényeken, bár ezt az ajtot némelyek szívesen becsapták volna az orra előtt, mert csapnivalónak tartották.

Zsolnai a két pontot összekötő legrövidebb egyenes és a két vesszőt összekötő leghosszabb görbe útját választotta, amikor hovatovább megalkotta azt a művészi tákolmányú szekrényt, amelyet a bíráló bizottság Híd-díjjal tüntetett ki.

Amikor a bíráló bizottság kétértelműen úgy döntött, hogy hovatovább neki ítéli oda a Híd-díjat, azt is hangsúlyozni kívánta némán, hogy a Zsolnai készítette szekrényben éppen a benne levő alsóneműt tartja a legnagyobb értéknek.

Juhász Géza

Plébános Dániel

Szűk esztendőkből és szűk nadrágban alkotott Plébános Dániel, aki irodalmi pályafutását Zomborban kezdte, s az én könyvemben fejezte be.

Egyértelmű humorral szinte sohasem találkoztam Plébános Dániel műveiben. Kétértelművel sem. Három értelművel és négyértelművel még kevésbé.

Egyik sajátosága, hogy csak a mondatai nevetnek, az olvasói inkább sírnak, mert történetei mélyén tulajdonképpen gyászinduló húzódik meg, s magam is ott szoktam meghúzódni a vajdasági irodalom viharos napjaiban.

A leggyakoribb eset azonban, hogy a humorból a szatíra felé fordítja a helyzetet, aztán visszájára fordítja, illetve összevisszára fordítja a humor felől a szatíra felé, fölé és alá, mígnem keserű szájját okoz, amit csak kalodonttal lehet enyhíteni, esetleg fokhagymás kolbásszal vagy tanulmányírással, de ez az utóbbi nem mindig hatásos.

Persze itt is érvényes az, ami művészetének egyéb szájjáé is, hogy nem egy húron játszik, hanem két fogkefén. Tud Plébános Dániel kérlelhetetlen sztomatológus is lenni, mégpedig akkor, ha világi papoknak, kegyetlen és embertelen tanároknak vagy műveletlen katonatiszteknek kell kihúzni a zápfogát.

Plébános Dániel értékelésekor a kiindulópontból kell kiindulni. Én is ebből indultam ki. Jelen esetben a vákuum kitöltése a központi kérdés. Dolgozatommal ezt a vákuumot kitöltöttem legalább két vákuummal, s így sikerült a magyar irodalom egyik valóban méltatlanul elfeledett alakját végképp elfeledtetni.

Bori Imre

Bojtár Franci, a két kőnő

Nemcsak az öt világrésznek, nemcsak a mai magyar költészetnek, de a mucsai önképzőkörnek is egyik legnagyobb formátumú és mellbőségű egyénisége Bojtár Franci. Már kétéves korában Serbli-díjasnak mondhatta magát, aztán áttért a tejbegrízről a babfőzelékre, és ez nagy viharokat kavart fel benne és költészetében.

Újabb költészete mitikus, orfikus és patikus, s rokona minden olyan költészetnek, amely nem volt, nem is lesz. Versei, bár alakatlanok, határtalanok és lemérhetetlenek, általam könnyen lemérhetők,

mert a láttatás lenyűgöző funkciót láttatják, s én ezt látom. A vak is látja.

Bojtár Franci nem is egy, hanem két költő, és alkotásai a „tudott tudatlanság érzékiségét” lihegik és pühegik, de eme lihegés-pühegés a racionális ráció és a nacionális náció intellektuális eszét vesztegeti, a tudás buja vegetációjának és szórzetének rengetegében.

Nemcsak „emberiség idejű képeket”, hanem „házasságkötés idejű fényképeket” is alkot Bojtár, s költészetét éppen ez viszi, de én is viszem a magyar irodalom legmélyebb magasságai és leglehetősebb lehetőségei felé.

Költészete jelen pillanatban ilyenyszerűen ilyen, de hogy a megmászott magasságból tovább indulva milyenyszerű milyen lesz, mindenekelőtt az ő nyugtalanságától és az én nyugalmtól függ.

Major Nándor

A fül korszaka

Egy nagy francia esszéíró, nyilván egy nagy angol és két nagy német nyomán, megrázó képet festett a fülről, amely mindent lehallgat, mert az, ami.

Én azonban azokkal tartok, akik mások, tehát másként vakarják a fülüket: azokkal, akik tudják, hogy a fül sohasem volt alárendelve az észnek, hanem a törülközőnek.

Ez szembeszökő.

A törülköző magához idomította a fület, hogy behatoljon a mélybe, kifürkésze a cimpát, a dobhártyát, kitisztítsa a fülkagylót, s megalkossa ezt és amazt, ami az emberi lét értelme.

Ez is szembeszökő.

A fül azonban az emberé, erre épp most jöttem rá, a törülköző viszont, ha mégoly meghitt barátja is, idegen számára: holt anyag. Ez annyira szembeszökő, hogy ezen nem lehet változtatni még kitartó esszéírással sem.

Korunkat nyugodtan nevezhetjük a fül korszakának, részint mert a papír mindent kibír, részint pedig, mert a fülemmel szeretem mások és a magam locsogását hallgatni.

Tomán László

Az előszobák valóságában

Here Gyula Előszobák című regénye (Birodalmi Könyvkiadó, Múcsa, 1966.) voltaképpen két regény, azaz egy se.

Az első rész a regény elején kezdődik. Négy-öt-hat-hét személy egy kamrában kamaradarabot játszik el szemünk előtt, a gyászos halál és a halálos gyász drámáját. Ez irodalom.

A második rész a regény közepén kezdődik. Négy-öt-hat-hét személy szolgálati útra indul. Ez nem irodalom.

Ennek az irodalmi és nem irodalmi egy-két regénynek van egy erénye, ami szintén nincs.

Az író hőseit úgy akasztja fel a fogásra a sötét előszobákban, mintha ő akasztana, de ez nem ő.

Lehet, hogy ez így van, lehet, hogy ez az élet, de ez csak életnek elég, ez csak kis kritikusként elég, nekem — kevés.

Bányai János

A cipő felépítése

A suszter semmit sem *tud* bizonyosan, változatlanul; a suszter mindent *tud*, mindent megfoltozhat csirizzel alaposan. A suszter tehát kaptafára húzhatja a cipőt, megformálhatja, még mielőtt megtalálta volna — a lábhoz mérten. A tyúkszemről azonban nem tudhat előre. Feltételezheti a tyúkszem alakját, formáját, a lényeges bütyköket: a tyúkszemfájás intenzitása azonban nem lehet független a kuncsaft tudatától, lényegétől, gondolatától, érzésétől, esetleges pillanatnyi hascsikarásától. Virginia Woolf számára minden a pillanatnyi hascsikarás; számára a pillanatnyi hascsikarás határoz meg mindent: hogy az egymás után készített cipők nem csupán ballábasak, illetve jobblábasak, azt elsősorban a csiriz összefüggő, talán ragacos, de mindenképpen bűdös meghatározottsága biztosítja. A pillanatnyi hascsikarás hatása feltételezi a véletlen kirobbanást is: Virginia Woolf susztermunkájában ez fordított processzus: a hascsikarás intenzitása határozza meg a kirobbanást.

Esszémet ezzel be is fejezem, mert hatni kezd a ricinus.

új symposion

Utasi Csaba

Pocsolyában

Rendhagyó ige egy kis legényről

A kis legénynek ez a zavart keltő, hangszálaiban összevissza kuszált, első, második és harmadik pillantásra mocskosan szennyvizező kis regénye, tapasztalhattuk, egyeseknél tökéletes székrekedést okoz, másokat meg korlátlan hasmenésre ösztönöz — egyszóval jelen van irodalmunk bizonyos mellékhelyiségeiben. Írásomban éppen eme bizonyos helyen való jelenvalóságának okait próbálom megvilágítani, de tekintettel a papírhiányra, nem lehetek „objektív” s ezért közléseszek harminckét dokumentumot, amely részint pont az ellenpontja észrevételeimnek, részint pedig pont ennek az ellenkezője. Idézek néhány dokumentumot.

1. dokumentum

Annak idején, amikor az Új Skorpió folytatásokban közölte a kis legény kis regényét, az olvasók zöme kételkedett. Én is kételkedtem.

2. dokumentum

Nem csoda hát, ha készületlenül ért Peiros Saándor levele, amelyben nem győz csodálkozni a kis legény félelmetes nyelvtemető erején. Ezt én is félelmetesnek tartom.

3. dokumentum

Ez a kis regény a szó igaz értelmében forradalmi és eredeti. Fejezetről fejezetre szidja a fejeseket és a karosszékeket. Én szerintem ez forradalmi és eredeti felfedezés. Hasonló allig lelhető fel az irodalomban, legföljebb párezer.

4. dokumentum

Ez az. Szerintem is.

5. dokumentum

Azt mondják, nagy mű, Én is azt mondom.

6. dokumentum

Csak még egy ilyen könyv van a világirodalomban, azt is egyik barátom írta.

7. dokumentum

A kis legény, ez a tökéletesen tökéletlen lény handabandázik társadalmunk gyengeségei ellen: így legalább bürokratáink, apukánk és anyukánk könnyebben szemet hunynak a kimondott igazságok felett, hisz az udvari bolondokat, mondhattak bármit is, sohasem érte bántódás. Éngem se ért bántódás.

DÁNFI SANDOR PARÓDIAI BOGDÁNFI SANDOR PARÓDIAI BOGDÁNFI SANDOR PARÓDIAI

Hornyik Miklós

Beszélgetés a költővel

Peiros Schándor, az egykori, mai és jövőbeni költészet fővezér és hadvezér alakja, temeriní viszonylatban is egyike a legegységesebb költőknek, mert egyetemre is járt. Akiik úgy ismerik, mint én, ezt vallják, akik másképpen ismerik, mást vallanak. A vita immár két évtizede tart, vagyis amióta én megszülettem.

Peiros Schándor költészetéről könnyű beszélni, mert ez a poézis könnyű és nehéz, vékony és vastag, magas és lapos. Költői világa tojásméretű, de lábmeretű is, és a kozmás kozmosz szele szelel belőle. De bármilyen névelőt vagy névutót aggatunk elébe és utána, csak egy a fontos: a peirosi vers — a képtelen és hasztalan peirosi vers is — a tagadhatatlan ós-statisztikát, ós-evidenciát és ós-bérelszámolást ébreszti életre bennünk, bennük, benne, benned és bennem.

Peiros Schándor már egyéves korában verselt. Íme első verse:

Cici, cici
cici, cici
Cicili.

Azóta több verset írt. Azt mondják rá, hogy elefántcsonttoronyban él, holott én nem láttam otthonában se elefántot, se csontot, se tornyot. Röviden: szocialista költészetet kérnek számon, az én számon, a költőtől, ahelyett hogy megvizsgálnák létének mibenlétét és voltának mivoltát. Az állami ihletésű költészet szorgalmazói, akiket saját szememmel nem láttam, holnap is azt mondják Peiros Schándorra, hogy fizikus, pedellus, és krónikus, holott doktorátusa van. Én viszont azt állítom, hogy vatikáni ihletésű verseit nem akarták kiadni, holott kiadták.

Az alábbi interjú ez évben kedden keletkezett. Kilencvenhét órán át beszélgettem a költővel, s bizonyos, hogy e beszélgetés során a peirosi költészetnek csak a peremvidékét érinthettük, bár közben én néhány konyakos pohár peremét is érintettem. Ezerhét száz kérdést tettem fel Peiros Schándornak, kiemelve lángeszű zsenialitását, alkotói páratlanságát, teremtmőképességét, mérhetetlen nagyságát és nagyszerű mérhetetlenségét. Ezerhét száz kérdésemre tömören válaszolt imígyen:

— Önnek igaza van.